

Datum van
inontvangstneming

:

04/04/2024

Zaak C-699/23

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

16 november 2023

Verwijzende rechter:

Juzgado de Primera Instancia n.º 8 de Donostia-San Sebastián
(rechter in eerste aanleg nr. 8 Donostia-San Sebastián, Spanje)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

13 november 2023

Verzoekende partij:

FG

Verwerende partij:

Caja Rural de Navarra, S.C.C.

Voorwerp van het hoofdgeding

Kredietovereenkomst met hypotheekgarantie – Openingskosten – Oneerlijk karakter

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Artikel 267 VWEU – Verzoek om een prejudiciële beslissing tot uitlegging – Verenigbaarheid van rechtspraak van de Tribunal Supremo inzake openingskosten met de rechtspraak van het Hof van Justitie – Criteria

Prejudiciële vragen

1. – Strookt het met het transparantiebeginsel dat de verkoper „openingskosten” in rekening brengt voor het verrichten van diensten waarbij hij noch de inhoud, noch de eraan bestede tijd specificeert, waardoor de consument niet kan nagaan, ten

eerste, of die kosten overeenstemmen met wat is overeengekomen, met wat is vastgesteld in de tarievenstructuur of in ieder geval met wat redelijk is gelet op de aard van de dienst en, ten tweede, of er geen sprake is van overlapping van diensten, hij niet betaalt voor diensten waarvoor de vergoeding reeds in de vergoedingsrente is inbegrepen en de verkoper een andere dienst niet nogmaals in rekening brengt?

2. – Strookt het met het transparantiebeginsel dat de verkoper bij het adverteren van de rentevoet die hij aanbood voor hypothecaire kredieten aan consumenten niet ook de bij het sluiten van de geadverteerde overeenkomst verplicht te betalen „openingskosten” bekendmaakte, met name wanneer die kosten een bekend, vooraf vastgesteld en onveranderlijk percentage van het toegekende bedrag vormde, ongeacht de hoogte van dat bedrag?

3. – Behoren het onderzoek van de aanvraag en de daarmee verband houdende demarches, het verzamelen en analyseren van informatie over de kredietwaardigheid van de aanvrager en diens vermogen om het krediet tijdens de gehele looptijd ervan terug te betalen en de beoordeling van de gestelde zekerheden, tot de diensten die worden vergoed door middel van de openingskosten wanneer de kredietaanvraag wordt goedgekeurd en het krediet wordt afgesloten, en moet worden aangenomen dat diezelfde diensten, indien zij niet in rekening worden gebracht wanneer de kredietaanvraag wordt afgewezen, inherent zijn aan de bankactiviteit, als onderdeel van het veiligheidsprotocol, en dat de kosten ervan moeten worden gedragen door de entiteit, zoals bepaald in richtlijn 2014/17/EU van het Europees Parlement en de Raad inzake kredietovereenkomsten voor consumenten met betrekking tot voor bewoning bestemde onroerende goederen?

4. – Indien zou worden geoordeeld dat de openingskosten een vergoeding vormen voor diensten die niet tot de eigen activiteit van de kredietverlenende entiteit behoren en daarom afzonderlijk van de vergoedingsrente moeten worden betaald, zou die entiteit de consument dan niet een factuur, met de toepasselijke uitsplitsing en btw, voor elke dienstverrichting moeten verstrekken?

5. – Strookt het met het transparantiebeginsel dat de verkoper die de betaling van openingskosten heeft opgelegd als prijs voor een aantal heel specifieke diensten, de consument niet vóór de ondertekening van de overeenkomst een opgave van de prijs per uur voor elk van die diensten ter beschikking heeft gesteld en verstrekt zodat de consument vooraf kon weten wat de uiteindelijke kosten van zijn kredietovereenkomst zouden zijn en voorts de prijs van de betreffende diensten kon vergelijken met de door andere verkopers aangeboden prijzen?

6. – Strookt het met het transparantiebeginsel dat de verkoper een aantal heel specifieke, voor het sluiten van de door beide partijen nagestreefde overeenkomst noodzakelijke diensten in rekening brengt in de vorm van een percentage van het totale bedrag van het verstrekte krediet, waardoor diezelfde dienst, verricht door hetzelfde aantal personen en gedurende dezelfde periode, werd gefactureerd als

„openingskosten” ten belope van uiteenlopende bedragen, afhankelijk van de omvang van het in elk afzonderlijk geval verstrekte krediet?

7. – Verzet artikel 4, lid 2, van richtlijn 93/13/EEG zich tegen een transparantietoetsing waarbij het als oneerlijk aanmerken van het openingskostenbeding afhangt van de vraag of het bedrag van die openingskosten al dan niet hoger is dan een specifiek bedrag dat is afgeleid uit op internet verkregen statistieken over openingskosten?

8. – Verzetten artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG zich tegen nationale rechtspraak volgens welke het al dan niet evenredige karakter van de openingskosten moet worden bepaald aan de hand van de openingskosten die volgens de statistieken in het verleden in Spanje zijn toegepast, in een tijd waarin bedingen waarin die openingskosten waren opgenomen in Spanje niet op oneerlijkheid werden getoetst?

9. – Verzet het doeltreffendheidsbeginsel zich ertegen dat de verkoper, in overeenkomsten die zijn gesloten vóór de omzetting van richtlijn 2014/17/EU door het Koninkrijk Spanje in nationaal recht, openingskosten in rekening brengt als vergoeding van het onderzoek van de kredietwaardigheid van de potentiële kredietnemer en van de levensvatbaarheid van de transactie, terwijl die onderzoeken na de omzetting van die richtlijn geen kosten meer kunnen genereren voor de potentiële kredietnemer?

10. – Moet artikel 3, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG aldus worden uitgelegd dat het in de weg staat aan nationale rechtspraak zoals die welke is vervat in arrest STS 816/2023 van de Tribunal Supremo van 29 mei 2023, volgens hetwelk voor de toetsing van het al dan niet oneerlijke karakter van het beding inzake de „openingskosten” niet is vereist dat in het beding wordt gespecificeerd welke diensten door middel van de openingskosten worden vergoed en tegen welke prijs, en deze toetsing van het oneerlijke karakter zich beperkt tot de verificatie of in voornoemd beding het door de consument te betalen bedrag duidelijk wordt vermeld en of dat bedrag niet hoger is dan het vastgestelde maximum waarboven het beding als onevenredig moet worden aangemerkt?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten, overwegingen 12, 13, 19, 20 en 24 en de artikelen 3, 4, 5, 6 en 7.

Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt, artikel 7.

Richtlijn 2014/17/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 februari 2014 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten met betrekking tot voor

bewoning bestemde onroerende goederen, bijlage II, deel B, rubriek 4, punt 3, eerste volzin.

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

In het Spaanse recht wordt in de transparantieregels voor het bankwezen een specifieke behandeling toegekend aan openingskosten, welke afwijkt van de wijze waarop andere bankprovisies worden behandeld. In Orden de 5 de mayo de 1994, sobre transparencia de las condiciones financieras de los préstamos hipotecarios (besluit van 5 mei 1994 betreffende de transparantie van de financiële voorwaarden van hypothecaire leningen) wordt in punt 4 van bijlage II bepaald:

„1. Openingskosten. – De totale kosten van de beoordeling, de toekenning of de verwerking van de lening of het krediet, of van andere soortgelijke kosten die inherent zijn aan de activiteiten van de financiële instelling en worden veroorzaakt door de toekenning van de lening of het krediet, die „openingskosten” wordt genoemd, en die eenmalig moet worden betaald. Het bedrag, de vorm en de datum van betaling van deze kosten worden gespecificeerd in het overeenkomstige beding. [...]

2. Andere provisie en latere kosten. – Naast „openingskosten” kunnen ten laste van de kredietnemer enkel worden overeengekomen: [...] c) provisie die, na naar behoren te zijn aangemeld bij de Banco de España (centrale bank, Spanje) overeenkomstig het bepaalde in Orden de 12 de diciembre de 1989 (besluit van 12 december 1989) en de uitvoeringsbepalingen daarvan, overeenkomen met de verrichting van een specifieke dienst door de entiteit anders dan het gewone beheer van de lening.”

Deze verschillende behandeling van de openingskosten en de andere bankprovisies is gehandhaafd in de oorspronkelijke tekst van Ley 2/2009, de 31 de marzo, por la que se regula la contratación con los consumidores de préstamos o créditos hipotecarios y de servicios de intermediación para la celebración de contratos de préstamo o crédito (wet 2/2009 van 31 maart 2009 tot regeling van overeenkomsten met consumenten inzake hypothecaire kredieten of leningen en bemiddelingsdiensten voor het sluiten van krediet- of leningsovereenkomsten). In artikel 5 van die wet wordt het volgende bepaald betreffende de transparantieplichtingen in verband met provisie en kosten:

„1. Ondernemingen bepalen vrij welke provisie, voorwaarden en kosten aan de consument kunnen worden opgelegd, zonder andere beperkingen dan die welke in verband met oneerlijke bedingen worden gesteld in deze wet, in Ley de 23 de julio de 1908 (wet van 23 juli 1908) en in Real Decreto Legislativo 1/2007, de 16 de noviembre, en materia de cláusulas abusivas (koninklijk wetgevend besluit 1/2007 van 16 november 2007 inzake oneerlijke bedingen). In bepalingen inzake de hoogte van provisie of vergoedingen en kosten die kunnen worden doorberekend, waaronder die van adviesverlening, wordt vermeld in welke gevallen en, in voorkomend geval, met welke de frequentie zij worden toegepast. De aan de klant

doorberekende provisies, vergoedingen of kosten moeten overeenkomen met daadwerkelijk verleende diensten of gedane uitgaven. In geen geval mogen provisies of kosten in rekening worden gebracht voor diensten die de klant niet uitdrukkelijk heeft aanvaard of waar hij niet uitdrukkelijk om heeft gevraagd.

2. Niettegenstaande het bepaalde in het vorige lid: [...] b) [omvatten,] in geval van een hypothecaire lening of een hypothecair krediet voor woningen, [...] de eenmalige openingskosten alle kosten voor de beoordeling, de toekenning of de verwerking van de hypothecaire lening of het hypothecaire krediet of andere soortgelijke kosten die inherent zijn aan de activiteiten van de onderneming en worden veroorzaakt door de toekenning van de lening of het krediet. In geval van in een vreemde valuta luidende leningen of kredieten omvatten de openingskosten ook valutaprovisies zoals berekend bij de eerste uitbetaling van de lening of het krediet. De andere vergoedingen en kosten die de onderneming op dergelijke leningen of kredieten toepast en die aan de consument kunnen worden doorberekend, moeten beantwoorden aan de verlening van een andere specifieke dienst dan de toekenning of het gewone beheer van de lening of het krediet.”

Momenteel is deze wettelijke regeling neergelegd in Ley 5/2019, de 15 de marzo, reguladora de los contratos de crédito inmobiliario (wet 5/2019 van 15 maart 2019 tot regeling van kredietovereenkomsten met betrekking tot onroerende goederen), waarin in artikel 14, inzake de transparantieregels bij het op de markt aanbieden van hypothecaire kredieten, het volgende wordt bepaald:

„3. Kosten of vergoedingen mogen alleen in rekening worden gebracht voor diensten in verband met leningen waar een kredietnemer of potentiële kredietnemer uitdrukkelijk om heeft verzocht of die hij uitdrukkelijk heeft aanvaard, en mits zij aantoonbaar beantwoorden aan daadwerkelijk verrichte diensten of gemaakte kosten.

4. Indien openingskosten worden overeengekomen, zijn deze slechts eenmaal verschuldigd en dekken zij alle kosten van de beoordeling, de toekenning of de verwerking van de lening of het krediet, of van andere soortgelijke kosten die inherent zijn aan de activiteiten van de kredietverlener en worden veroorzaakt door de toekenning van de lening of het krediet. In het geval van in een vreemde valuta luidende leningen of kredieten omvatten de openingskosten ook de valutaprovisie zoals berekend bij de eerste uitbetaling van de lening.”

Ook van toepassing op het onderhavige geding zijn Real Decreto Legislativo 1/2007, de 16 de noviembre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias (koninklijk wetgevend besluit 1/2007 van 16 november 2007 tot goedkeuring van de geconsolideerde tekst van de algemene wet ter bescherming van consumenten en gebruikers en overige aanvullende wetten) (artikel 8, onder b) en d), en de artikelen 60, 80, 82 en 83), Ley 26/88, de 29 de julio, sobre disciplina e intervención de entidades de crédito (wet 26/88 van 29 juli 1988 betreffende de tucht en de tussenkomst van kredietinstellingen), Ley 7/1998, de 13

de abril, sobre condiciones generales de la contratación (wet 7/1998 van 13 april 1998 betreffende de algemene voorwaarden van overeenkomsten) (artikel 3, artikel 8, leden 1 en 2, artikel 5, lid 5, en de artikelen 7 en 10) en de Código Civil (burgerlijk wetboek) (artikel 1303).

Korte beschrijving van de feiten en van het hoofdgeding

- 1 Op 22 januari 2010 heeft verzoeker met verweerster een hypothecaire kredietovereenkomst gesloten voor een bedrag van maximaal 168 200 EUR en met een looptijd van 30 jaar, af te lossen in 360 maandelijkse termijnen. Een van de bepalingen van die overeenkomst, die is vervat in het vierde beding, luidt als volgt: „Op het krediet worden openingskosten ten belope van NUL KOMMA VIJFENDERTIG PROCENT van het oorspronkelijke bedrag van het verstrekte krediet in rekening gebracht, die door de KREDIETNEMENDE PARTIJ in één keer worden betaald bij de ondertekening van de onderhavige akte.” Als gevolg daarvan heeft verzoeker bij de ondertekening van de overeenkomst openingskosten ten bedrage van 588,70 EUR betaald.
- 2 Op 6 april 2022 heeft verzoeker bij de verwijzende rechter een vordering ingesteld die inzonderheid strekt tot vaststelling van het oneerlijke karakter van bovenbedoeld openingskostenbeding.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 3 Verzoeker stelt dat het openingskostenbeding oneerlijk is. Specifiek is hij van mening dat de rechtspraak van de Tribunal Supremo (hoogste rechterlijke instantie, Spanje) [zoals met name vervat in arrest [STS] 816/2023 van 29 mei 2023 (ES:TS:2023:2131)] niet strookt met de rechtspraak van het Hof van Justitie [met name de arresten van 16 juli 2020, Caixabank en Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-224/19 en C-259/19, EU:C:2020:578, en van 16 maart 2023, Caixabank (openingskosten van leningen en kredieten), C-565/21, EU:C:2023:212).
- 4 Volgens verweerster is het openingskostenbeding niet oneerlijk. Zij betoogt met name dat bedoelde rechtspraak van de Tribunal Supremo volledig in overeenstemming is met voornoemde rechtspraak van het Hof van Justitie en dat het Hof van Justitie de twijfels die met betrekking tot de openingskosten bestonden reeds heeft weggenomen.

Korte uiteenzetting van de motivering van de prejudiciële verwijzing

- 5 In het arrest van 16 juli 2020, Caixabank en Banco Bilbao Vizcaya Argentaria (C-224/19 en C-259/19, EU:C:2020:578), heeft het Hof van Justitie zich, naar aanleiding van twee prejudiciële verwijzingen van rechters in eerste aanleg,

uitgesproken over de openingskosten in Spanje. Concreet heeft het Hof van Justitie in de punten 2 en 3 van het dictum het volgende verklaard:

„2) Artikel 3, artikel 4, lid 2, en artikel 5 van richtlijn 93/13 moeten aldus worden uitgelegd dat contractuele bedingen die onder het begrip ‚eigenlijk voorwerp van de overeenkomst’ vallen, die bedingen zijn welke de kern van de prestaties van de overeenkomst bepalen en als dusdanig de overeenkomst kenmerken. Bedingen die een aanvulling zijn op de bedingen die de kern van de contractuele verhouding bepalen, kunnen daarentegen niet onder dat begrip vallen. Het is niet omdat openingskosten deel uitmaken van de totale kostprijs van een hypothecaire lening, dat ze een kernprestatie daarvan vormen. Een rechterlijke instantie van een lidstaat dient hoe dan ook na te gaan of een contractueel beding over het eigenlijke voorwerp van de overeenkomst duidelijk en begrijpelijk is, ongeacht of artikel 4, lid 2, van deze richtlijn in de rechtsorde van die lidstaat is omgezet.

3) Artikel 3, lid 1, van richtlijn 93/13 moet aldus worden uitgelegd dat een beding in een tussen een consument en een financiële instelling gesloten leningsovereenkomst volgens hetwelk de consument openingskosten moet betalen, het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen van de partijen in strijd met het vereiste van goede trouw aanzienlijk kan verstoren ten nadele van de consument wanneer de financiële instelling niet aantoont dat die kosten overeenkomen met daadwerkelijk verrichte diensten en door haar gedane uitgaven, waarbij het aan de verwijzende rechter staat om dit te verifiëren.”

- 6 Volgens de Tribunal Supremo leed dat arrest van het Hof van Justitie echter onder een vertekende uiteenzetting van de Spaanse nationale regeling en van de eigen rechtspraak van de Tribunal Supremo. Als gevolg daarvan heeft de Tribunal Supremo besloten om een verzoek om een prejudiciële beslissing bij het Hof van Justitie in te dienen (zaak C-565/21).
- 7 In dat verzoek om een prejudiciële beslissing merkte de Tribunal Supremo allereerst op, wat betreft de presentatie van de nationale wetgeving, dat alleen de inhoud van de regels die vermelden dat bankprovisies gerechtvaardigd moeten zijn door de daadwerkelijke levering van diensten was meegedeeld aan het Hof van Justitie, en dat de regels die specifiek de openingskosten regelen en die daarvoor een wezenlijk andere regeling vaststellen dan voor de rest van de bankprovisies, waren weggelaten. In de tweede plaats merkte de Tribunal Supremo op, ten aanzien van de presentatie van zijn rechtspraak, dat het Hof van Justitie in kennis was gesteld van „nationale rechtspraak volgens welke het beding van de zogenaamde openingskosten automatisch de transparantietoets doorstaat”, terwijl een dergelijke rechtspraak in werkelijkheid niet bestond.
- 8 De Tribunal Supremo lichtte toe dat wat hij had verklaard in zijn arrest [STS] 44/2019, in feite was dat het beding inzake openingskosten geen misbruik oplevert wanneer het de doorzichtigheidscontrole doorstaat, dat wil zeggen wanneer het

duidelijk en begrijpelijk is, in de ruime betekenis die in de rechtspraak van het Hof is vastgesteld.

- 9 Wat de controle van de doorzichtigheid van het omstreden beding betreft, is in arrest [STS] 44/2019 vastgesteld dat de regeling inzake de openingskosten een dergelijke doorzichtigheid beoogt te waarborgen (groepering in één vergoeding van alle vergoedingen die kunnen overeenkomen met de voor de toekenning van de lening of het krediet verrichte handelingen, eenmalige kosten, mededeling van het bestaan ervan aan de consument vóór de sluiting van de overeenkomst en opnemering ervan in de berekening van het jaarlijkse kostenpercentage).
- 10 Voorts merkte de Tribunal Supremo op dat in arrest [STS] 44/2019 andere redenen werden opgesomd die de doorzichtigheid van het litigieuze beding bevestigen. Ten eerste is de consument die een hypothecaire lening of een krediet wil aangaan, er zich in het algemeen van bewust dat de bank in de overgrote meerderheid van de gevallen bovenop de rente de openingskosten berekent; ten tweede is de bank overeenkomstig de regeling voor gestandaardiseerde informatiebladen verplicht de potentiële cliënt op het bestaan van een dergelijk beding te wijzen, en in feite is dit gewoonlijk een van de punten waarop de reclame van de banken is gebaseerd; ten derde gaat het om een vergoeding die volledig moet worden betaald bij het aangaan van de lening, hetgeen betekent dat de gemiddelde consument er bijzondere aandacht aan besteedt als een wezenlijk onderdeel van het financiële offer dat moet worden gebracht om de lening te verkrijgen; ten vierde leiden de bewoordingen, de plaats en de structuur van het beding tot de conclusie dat het een essentieel onderdeel van de overeenkomst vormt.
- 11 Daarnaast stelde de Tribunal Supremo dat ter ondersteuning van deze argumentatie een beroep kon worden gedaan op verschillende uitspraken van het Hof van Justitie. Volgens vaste rechtspraak van het Hof van Justitie moet om te beginnen, wanneer de openingskosten vooraf bekend zijn en het bedrag of de berekeningswijze en het tijdstip van betaling ervan nauwkeurig zijn bepaald, zodat de financiële gevolgen voor de klant kunnen worden beoordeeld, en wanneer het bestaan van de provisie naar behoren wordt vermeld, worden aangenomen dat aan het doorzichtigheidsvereiste is voldaan, ook al zijn de prestaties of de handeling niet nauwkeurig omschreven, voor zover de aard van de daadwerkelijk verrichte prestaties redelijkerwijs uit de overeenkomst in haar geheel kan worden begrepen of afgeleid.
- 12 In dat verband kan volgens de Tribunal Supremo worden verwezen naar de conclusie van advocaat-generaal Hogan in zaak C-621/17, Kiss en CIB Bank, EU:C:2019:411, wat betreft de zogenoemde „vrijgaveprovisie” (punten 16, 37 en 38); het arrest van het Hof van Justitie van 3 oktober 2019, Kiss en CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820 (punten 38, 39 en 45); het arrest van het Hof van Justitie in de gevoegde zaken C-224/19 en C-259/19[, EU:C:2020:578] (punt 68), en het arrest van het Hof van Justitie van 3 september 2020, Profi Credit Polska, gevoegde zaken C-84/19, C-222/19 en C-252/19, EU:C:2020:631 (punt 75).

- 13 Voorts stelde de Tribunal Supremo dat wanneer de tegenprestaties zijn verricht in verband met het beheer of de uitbetaling van de lening of het krediet en het bedrag ervan niet onevenredig hoog is, de bedingen die in dergelijke vergoedingen of kosten voorzien, de rechtspositie van de consument niet in het gedrang brengen en ook niet – in strijd met de goede trouw – leiden tot een significante verstoring van het evenwicht tussen de rechten en verplichtingen van de partijen ten nadele van de consument. In dat verband kon opnieuw worden verwezen naar het arrest van het Hof van Justitie van 3 oktober 2019, Kiss en CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820 (punten 54-56).
- 14 Ten slotte verzocht de Tribunal Supremo het Hof van Justitie om rekening te houden met het feit dat een aanzienlijk aantal Spaanse rechterlijke instanties na zijn arrest in de gevoegde zaken C-224/19 en C-259/19 de rechtspraak van de verwijzende rechter met betrekking tot de openingskosten zijn blijven toepassen, waarbij zij zich op het standpunt hebben gesteld dat de aan dat arrest ten grondslag liggende premisse niet strookte met het Spaanse recht, terwijl andere Spaanse rechterlijke instanties dat arrest aldus hebben uitgelegd dat de rechtspraak van de verwijzende rechter in strijd was met het recht van de Unie op dit gebied.
- 15 Op 16 maart 2023 heeft het Hof van Justitie arrest gewezen in zaak C-565/21, Caixabank (openingskosten van leningen en kredieten), EU:C:2023:212.
- 16 Op 29 mei 2023 heeft de Tribunal Supremo in zijn arrest [STS] 816/2023 (ES:TS:2023:2131), ter beslechting van het geding in het kader waarvan de Tribunal Supremo zelf een verzoek om een prejudiciële beslissing had ingediend (zaak C-565/21), vastgesteld welke criteria moeten worden gevolgd om, niet in algemene zin, maar per geval, te beslissen over de geldigheid van de openingskosten.
- 17 De verwijzende rechter in de onderhavige zaak meent dat de Tribunal Supremo in voornoemd arrest [STS] 816/2023 niet alle punten van het arrest van 16 maart 2023, Caixabank (openingskosten van leningen en kredieten), C-565/21, EU:C:2023:212, die betrekking hadden op de toetsing van het oneerlijke karakter van het openingskostenbeding in aanmerking heeft genomen. De verwijzende rechter bekritiseert met name dat de Tribunal Supremo zich in dat arrest, uitgaande van de voor de hand liggende premisse dat openingskosten op zichzelf geen oneerlijkheid opleveren, heeft geconcentreerd op slechts twee aspecten om tot de conclusie te komen dat die openingskosten in het concrete geval geen oneerlijkheid opleverden, te weten:
 - het feit dat de diensten waarvoor deze kosten werden betaald, niet reeds waren opgenomen in andere aan de consument in rekening gebrachte vergoedingen.
 - het feit dat het in rekening gebrachte bedrag (845 EUR) niet onevenredig was met een kapitaal van 130 000 EUR, aangezien het 0,65 % van dat kapitaal vertegenwoordigde, en deze kosten volgens op internet beschikbare statistieken

betreffende de gemiddelde openingskosten in Spanje varieerden van 0,25 % tot 1,50 %.